Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1026 - Tel. 4-8320 — Preço Cr$1,00

METAI IV — São Paulo, Brasil, 1950 m. Kovo mėn. (Março) 11 d. — Nr. 142

PO SAVA PASTOGE

DOVANOS: Gera knyga yra tinkamiausia dovana bet kuria proga. Daug knygų «Žinių» rekakcija iš dalino skaitytojams, prisiuntusiems 1950 m. prenumeratą iki Vasario 16 d. Dar tris dovonas, tris knygynėlius, sudarytus iš Lietuvoje išleistų knygų, kurių dabar nusipirkti jau niekur negaunama, «Žinių» leidėjas Al. Bumblis buvo paskyręs t r i m s daugiausiai prenumeratorių surinkusiems platintojams. "Žinias" platino visi jų bičiuliai ir retas kuris iš senųjų prenumeratorių 1949 metais nep isiuntė po vieną, net po kelias naujas prenumeratas. Ačiû jiems "Žinių" skaitytojų šeima žymiai padidėjo. Bet dėl pirmenybių iki "Žinių" platinimo vajaus pabaigos grûmėsi tik vienas, bûtent, Spec. Kor. K. R., surinkęs 163 taškus (buvo skaitoma — po vieną už atnaujintas ir ir po du už naujas prenumeratas). Kiti, kaip Ant. Gaulia, jau išvykęs Austra lijon, Aleksas Petkevičius, p. Dominienė, Jonas Šiurkus, parodę didelį pasiryžimą, į varžytynes dėl pirmųjų vietų visai nestojo. Ir kiti du knygynėliai liko dar neįteikti.

SUKAKTUVĖS: Rašytoja Karolė Pažėraitė šiemet švenčia savo literatûrinio darbo 25 metų sukaktį. Rašytoja gyvena tik už 40 klm. nuo S. Paulio, pas brolį Edvardą Pažėrą, prekybininką ir "Caieiras" kepyklos savininką. Didžiausi K. Pažėraitės veikalai — "Nusidėjėlė" ir romanas "Liktûnas", parašyti ir išleisti dar Europoje. Dabar rašo romaną "NAUJI VĖJAI". Sveikiname.

KONCERTAI: Muzikos mokyt. Alfonso Balio Muzikos Mokykla, veikianti S. Paulio Bom Retire, ruošiasi keliems muzikos ir dainų koncertams, kurie bus netrukus po Velykų.

SUSIRINKIMAS: Dr. J. Basanavičiaus K. Rûmuose Anastazijaus viloje, šį sekmadienį 3 val. po pietų įvyks Mokyklos Rėmėjų Bûrelio susirinkimas. Bus 1949 m. MRB veiklos apyskaitų priėmimas ir komiteto rinkimai.

IŠVYKA: L i e t u v i a i Skautai kovo 5 d. iš S.Paulio buvo nuvykę į Carapicuibą pas bitininką V. Zarakauską. Svečiai buvo maloniai priimti ir pavaišinti grynu bičių medum, surinktu iš eukaliptų žiedų.

— Kovo 3 d. "A Gazeta Esportiva" tarp "Populiaraus Bokso Mėgėjų Čempionato" steigėjų ir čempijonų mini Petrą Kalinauską, kaip 1941 m. dar veikusio Sporto S-gos "Lituania" atstovą.

Telegramos:

BRAZILIJOJ IR KITUR

— Žemės Ûkio M-ja, paremdama kviečių augintojus, saviems kviečiams nustatė aukštas kainas, bet atpigus kviečiams atvežamiems iš Argentinos, malûnai miltų kainas numušė iki Cr. 182,oo už maišą, o Kainų Komisija ir duonos kainą numušė po 40 centavų kilogramui. Dabar mišrios duonos kilogramas turi kainuoti Cr. 3,80, o grynos — Cr. 4,50. — JAV ambasadorių konferencijoj Rio de Janeire, įvykusioj kovo 7-9 dienomis, buvę svarstoma, kaip Pietų Amerikos respublikos turėtų su naudoti iš JAV gaunamą ekonominę paramą. — Pagal iš SSSR nelaisvės grįžusiųjų italų paduodamas žinias, SSSR koncetracijos stovykloje Odese esą 50 Brazilijos piliečių.

— Marš. Vorošilovas, garsiojo SSSR Politbiuro narys, per rinkimines agitacijas Minske, savo kalboje, pareiškė, kad Rusija turinti savo atominę bombą ir kad dėl to naujo karo kurstytojų atominis šantažas likęs be vertės. — Ja ponijoj streikuoja 350.000 darbininkų. Įdomu, kad tą streiką organizavo konservatoriai. — Pranzûzijos prez. Auriol lanko Angliją. Londone jį sutiko visa karališkoji šeima. Anglų ir pranzúzų santykiai darosi vis nuoširdesni.

— JAV nukrito lėktuvas su 10 keleivių ir 3 lakûnais ant vieno namo. Visi skridusieji sudegė. Užmušti ir tame name buvę du vaikai. — Vak. Vokieti jos vyriausybė siûlo bendrus parlamento ir savivaldybių rinkimus Vakarų ir Rytų Vokietijoje. — Argentinoj rinkimus laimėjo vėl peronistai. — Rinkimai į seimus ir vietos tarybas vyksta ir SSSR respublikose, kur visos partijos, išskyrus Kompartiją, uždaryos.

Apie «Ylą» ir ... «Ivaźiavimą»

Praeitą sekmadienį prie V. Zelinos bažnyčios buvo platinamas specialus kun. P. Ragažinsko "štabo" manifestas "YLA", išleista "Žinioms" pašmeižti. Prieš "Ylą", kaip ylą, mes nieko prieš neturime. Paliekame to "štabo" duondaviui Matelioniui, bet... jos leidėjai savo «įvažiavime» sakosi, kad su šiaučiais nieko bendro neturėsią...

Perskaičius "Ylą", tuoj prisimena ana pasaka apie prûsą, kuris, ramiai pravažiavęs pro Ûsus ir Barzdus (vietovardžiai Suvalkijoj), ties Pilviškiais staiga surikęs vežikui: "Grįžk atgal, o tai dar kur žemiau įvažiuosi". Panašiai ėjosi ir minėtam "štabui"; per porą metų važiavo vis žemyn ir žemyn, bet nesusilaikė, kaip tas pasakų prûsas, o "įvažiavo"...

Prisiminimui tų "laimingųjų", vienas "Ylos" skaitytojas sudėjo t o k į maršą:

Glaudės Jonas ten prie ["Lino", oi.
Henrikas silkes dalino..., oi.
Jonas žydo barzdon žiûri, barzdon žiûri.
Žydas Jonui per kepurę, per kepurę bumbt.
Joną išmetė iš "Lino", oi.
O dabar Vila Zelinoj, oi.
Jonas Juozui "Yla" dûrė, "Yla" dûré.
Juozas Jonui per kepurę, per kepurę bumbt.
(Gaida, kaip "Ten, kur gražiKrekenava"...).

A. † A. Stasė Remeikaitė-Strazdienė

Visiems dalyvavusiems laidotuvėse, pamaldose, taip pat visiems, pareiškusiems užuojautą dėl mûsų sesers, švogerkos ir tetos a. a. Stasės Remeikaitės-Strazdienės mirties, nuoširdžiai dėkojame.

Petkevičių Šeima

Galima ir netikéti, bet...

... Jeigu apie santvar kos tobûlumą, gyvenimo ei gą ir darnumą šalyje spręsime tik iš veikiančių įstatymų tobûlumo, tai Brazilijoj bus viskas tvarkoj. Čia betrúksta tik, kad įstatymai bûtų pildomi.

... Jau neskaitant laisvo uždraustų «byšių» lošimo, neskaitant kitų "užmirštų" įstatymų, turime ir visiems labai svarbų įstatymą nukreiptą prieš gobšius namų savininkus — butų nuomavimo ir pernuomavimo spekuliantus. Bet kas iš to?

... Įst. 6739 reikalauja bausti visus namų ir butų savininkus, kurie per 60 dienų nuo nuomininkų išėjimo, ar jų išmetimo per teismą, tų patalpų neužims patys ir neišduos kitiems. Už kiekvieną užtęstą dieną pabauda turi bût imama nemažesnė 1/30-tosios mėnesinės nuomos, o po šešių mėnesių — dvigubai. Bet S. Paulyje, kur, laukiant spekuliatyvinių nuomų, šimtai namų ir tûkstančiai butų laikomi tušti, dažnai su "vende-se" iškaba lange, tas įstatymas dar nebuvo pritaikytas niekam ir niekad. Bûna čia ir taip, kad savininkai, prisidengdami priežastimi bûk patys neturi kur gyventi, per teismą išmėto nuomininkus, bet paskui ištisus mėnesius ir metus tuos namus ir butus laiko tuščius laukdami naujų kandidatų, kurie mokės brangiau.

... Panaši padėtis ir Rio de Janeire, bet čia jau mėginama tas sauvaliavimas palaužti. Del Paula Pinto, D. F. ûkio superintendantas, remiantis senu įst. 6739, jau paskelbė, kad savininkai, nuomininkams išėjus, likusius tuščius namus, butus ir kambarius privalo išnuomuoti laike 60 dienų. Atvejais, kada atsiranda nuomininkas kandidatas ir duoda užstatą lygu 3 mėn. nuomai, savininko ar šeimininko (pernuomuotojo) atsisakymas jam išnuomuoti turimas laisvas patalpas skaitomas nusikaltimu. Be to del Paula Pinto ėmė skelbti sąrašus tuščių, neišnuomuotų, namų, nors jų savininkai ir savininkų advokatai kelia didžiausią riksmą. Bet... dar anksti džiaugtis ir šia teisine paslauga.

... Seime jau kuris laikas guli projektas, kurio IV sk. paragr. 19 sako, kad, atsiradus nuomininkui su garantija, namas negali likti neišduotas ilgiau 30 dienų nuo paskutinio nuomininko išėjimo, ar išmetimo. Suktiems ir gobšiems savininkams numatomos ir bausmės: kalėjimas nuo 5 d. iki 6 mėnesių ir pabauda nuo 1000 iki 20.000 kruzeirų. Bet tas įstatymo projektas ir seime jau užmirštas.

... Taigi, turime įstatymų ir projektų, bet gyvenime viskas eina savo keliu". Ir taip tuščių butų skaičius vis didėja (Žr. «D. da Noite» Nr. 7739, iš kovo 4 d.), o išmėtomi nuomininkai, neturėdami kur dėtis, vienur kitur įsibriauna į tuščius sklypus ir, pradėję nuo palapinės iš skudurų, pamažu "įsikuria" pasistatydami barakus iš lentų, molio ir brazilito. Tokių "malokų" miestai ("maloca" — indėnų gyvenvietė) vis gausėja, nors S. Paulyje kasdien pastatoma po 3-5 naujus gyvenamus namus. Varguomenei jie neprieinami.

V. V-as.

Vietinės ŠVENTĖS

Be pastovių tautos ir bažnyčios švenčių, kiekviena valstybė, net valsčius ar miestas, gali turėt ir savų — vietos pobúdžio švenčių. Taip dabar Miesto valdyba nutarė, kad rugpjûčio 15 d. (Dangun ėmimo arba lietuviškoji Žolinė) ir rugsėjo 8 d. (Marijos nekalto pradėjimo, Lietuvoje daug kur vadinama "Šilinė") S. Paulyje turi bût švenčiamos. Iš viso dabar tokių vietos pobûdžio švenčių turėsime šias: S. Paulio įkûrimo — sausio 25 d., Velykų ketvirtadienį ir penktadienį, Devintines, Petrines — birželio 29 d. ir Vėlines — lapkričio 2 d.

Literatûra -

bado botagas...

S. Paulo, 5 — Eduardo Frieiro šiandie "Diario de S. Paulo" puslapiuose paskelbė vieno Belo Horizonte žurnalo anketą "Kodėl brazilas rašytojas negali gyventi iš literatûros?" į kurią atsakė devyni žymiausi Minas Geraes sostinės rašytojai, visi patvirtindami, kad jie pragyvena iš savo algų (kaip valdininkai), kad rašytojai iš savo veikalų, iš literatûros, negali gyventi tik dėl to, kad šalyje dar aukštas nuošimtis (apie 60%) analfabetų, o ir skaitančioji visuomenė knygas skaityti dar nepripratusi. Brazilijoj rašytojai dirba kaip valdininkai arba tarnautojai ir tik vienas kitas mėgsta vaidinti rašytoją profesionalą. Yra net Brazilų Rašytojų Draugija su grynai profesionališkais užsimojimais, bet ir jos nariai laisviau gyvena tik iš stambių viešų subsidijų. — Vienok rašytojai klysta kaltindami vien analfabetizmą: skurdžių turime šalyje daugiau negu beraščių, o knygos brangios, jiems neprieinamos, be to, jiems neįdomios. Reikia atpiginti knygas, pakelti žmones iš skurdo, kelti balsą už visuomenės gerbûvį, tada knyga bus mėgiamesnė už ryžius ir feižonus...

Trečioji... Kontraadmirolas Elias Zacharias paskelbė, kad trečioji atominė bomba, kuri buvo vežama į Tinian salą, Japonijoj, nuskendo Pacifike... Pirmoji buvo išbandyta El Alamos 1945 m. liepos 11 d. Antroji numesta Hiroshimoj 1945 m. rugpjûčio 6 d.

— Rašyk «Žinioms» apie viską, kas liečia nors vieną lietuvį. Skaityk ir platink!

✪ ✪ ✪ Oksidavimas ivariomis spalvomis. ✪ ✪ ✪

★ CHROMAVIMAS, NIKELIAVIMAS, SIDABRAVIMAS ★

. . . . . automobilių ir visokių mašinų dalių, lempų, abažurų, metalinių indų, peilių, šaukštų, visokių įrankių ir prietaisų.

Chem. Petras Kalinauskas

Industria Metalurgica Del Nero Ltda.

Av.S.João, 1385, Telef. 52-6353 — S. PAULO

Nori dailių, elegantiškų ir tvirtai pasiûtų rûbų? — Užsisakyk seniausioje, lietuvio savininko siuvykloje

ESTAN

Siuvyklos sandėlyje didelis visokių medžiagų pasirinkimas — Priimami užsakymai ir iš atsinešamų medžiagų.

Estanislau Šlikta

Especialista em Manteaux e Tailleurs p/ Senhoras

Telefone: 4-1940

R. Washington Luiz, 322 — 1.º and. — S. Paulo

Miesto pakraščių vilų gyventojai reikalaukite, kad laikraščių išnešiotojai atneštų jums ir "ŽINIAS"

Rio de Janeire "ŽINIOS" gaunamos pas Uršulę Gavlienę, rua Piratini, 371, c. 1.

SSSR Pasai ir Anketa Nr. 95

Buvo kaikam jau nelaukta extra staigmena

S. Paulo, III. 7 - SSSR Užsienio pasus, kurie mas koliškai pavadinti «VID NA ŽITELSTVO», ir anketos nr. 95 blankus, apie ką jau rašiau praeitos savaitės «Žiniose», adresatai gavo apdėtu mokesčiu ir paš te turėjo juos išsipirkti Žinau, kad tûli tautiečiai tokių «siuntinių» gavo ir šią savaitę, bet — tiek pir miems, tiek antriems, — daugeliui jie yra jau nelaukta staigmena, tiesiog SSSR Ambasados Montevidėjuj iškrėstas pokštas. — Juk tų pasų ir repatrijavimo jie prašė jau taip senai, prieš 4-5 metus, kada tûli iš prašančiųjų dar neturėjo dabar turimos savos pastogės ar biznio, leidusio vienam kitam užsiauginti ir visai neproletarišką pilvuką...

Nuo to laiko jau daug kas pasikeitė. Bėga metai, o "geležinė uždanga" vis tebeskiria mûsų tėvynę nuo laisvo vakarų pasaulio. Žmonės nuvažiuoja ir į komunistines valstybes — į Čekoslovakiją, Lenkiją, nuvažiuoja ir grįžta, bet į Lietuvą kelio — ten ir atgal — nėra. Reiškia, kad gyvenimas ten turi bût toks, kuris savo pažanga, gal bût, gali nustebinti kokius azijatus, mongolus ir kiniečius, bet vakariečiams ir mums lietuviams išeiviams jį parodyti dar bijo. Šių minčių kankinami, atvėso net tie karštakošiai, kurie jau buvo ėmę iš sipardavinėti viską ką tu ri, o pinigus švaistyti. Savo nuomonę pakeitė ir tie, kurie tikėjosi, kad, parvykę, ir Tar. Lieiuvoje atsidarys viešbučius, krautuves, fabrikus, dar kiti — kad nusipirks ten ûkius, gražius ûkius, ir gyvens geriau negu buvę jų šeimininkai, pas kuriuos tarnavo prieš išvykstant į Braziliją. Buvo ir tokių, kurie svajojo apie "buožių" valdymą ir sąskaitų suvedimą su Jonu ar Petru... O dabar? Iki to "dabar" ir čia ir ten jau daug visokio vandens nutekėjo į marias...

Tuoj po karo SSSR Ambasada iš Rio de Janeiro davė įsakymą visiems pristatyti jai Lietuvos Užsienio Pasus, prašyti SSSR pilietybės ir pasiruošti repatrijavimui. Bet... žadėtieji laivai "plaukė" kas mielą pavasarį ir vis neatplaukė. O tuo tarpu iš plaukė pats Jacob Zuric su visa ambasada, paskui ir "batiuška" iš S. Paulio. O tų, kurie buvo pakėlę sparnus skristi į "plačiąją tėvynę", ûpas visai nupuolė. Ir daugelis jau senai buvo spjovę į tuos pasus ir repatrijavimą.

Be tštai dabar po tiek metų tas žmogus netikėtai gauna SSSR Užsienio Pasą ir blankus prašymui vizos. Dar gauna žinią, kad laivokartė, važiuojant 3-čia klase, iki Italijos, kainuos tik Cr. 2.650.oo ir kad toliau jais rûpinsis SSSR Atstovybė Italijai.

— Tai gal jau ištikrų jų veš, — susimąsto žmogelis. — Bet kaip čia dabar padarius? Kažin ar spė siu pasiruošti?...

Ir tik labai retas tebė ra tvirtas savo nusistatyme ir, kaip kadaise kad buvo, pasiryžęs viską mes ti ir grįžti. Kiti atėjo net į redakciją patarimo. O patarimą aš galiu duoti tik vieną: apsigalvok... Juk aš negi atkalbinėsiu tautietį, kada jis nori važiuoti į sa vo tėvynę, kurios jis taip pasiilgęs? Taip pat neraginsiu to, kuris dreba dėl savo kailio...

Lietuva yra mûsų tėvynė ir joje turėtų bût vie tos visiems, kurie tik nori grįžti, ar tai iš JAV, iš Brazilijos, Argentinos, ar tai iš Sibiro, iš Vokietijos ir iš kitų kraštų.

S. B.

Nealminga Metalurgica "STRAZDAS"

Dar nepraėjo nė pusantrų metų, kai palaidojom 1948 m. lapkričio 14 d. upė je, už S. Amaro, prigėrusį jauną pramonininką Walde marą Strazdą, jau supylėme kapą ir velionio žmonai Stasei Remeikaitei-Strazdienei, mirusiai 1950 m. kovo mėn 3 d. Abudu Strazdai gimę Lietuvoje, rodos, tais pačiais 1914 m. Brazilijon atvyko dar jauni ir čia buvo jau prasi-

A. † A. Stasė Remeikaitė-Strazdienė

mušę į gyvenimą: jų Of. Mecanica "Strazdas" išaugo į fabriką. Po vyro mirties, fabriką perėmė našlė S. Strazdienė, bet neilgam Vėžio liga negailestingai ir staiga nuvarė ją į naująsias S. Caetano kapines, kur palaidotas ir W. Straz das. Strazdai neturėjo vaikų. Prieš mirtį velionė bu vo persikėlusi gyventi pas švogerį Alb. Petkevičių ir visą savo turtą testamentu užrašė savo sesers duk teriai Stasei Petkevičiutei. Gedulo mišios kovo 10 d. 7 val. V. Zelinos bažnyčioje.

Al. Bm.

RIO DE JANEIRE

— Elena Petrauskienė grįžo iš Montevidėjaus. Nuvažiuoti galima tik į Uruguajų, o Argentina sve timšalių iš Brazilijos, ypač tų, kurių gimtinės už "geležinės uždangos", dabar neįsileidžia.

Knygynas Žinios

SEMANARIO LITUANO

Knygos pardavimui:

Keturiu Braugakmeniu Grobikai, J. Piliponio, 2-jų dalių kriminalinis romanas

Kaukuolė Žalsvame Cemodane, J. Piliponio, 2-jų dalių kriminalinis romanas

Kunigaikštis Be Praeities, J. Piliponio, romanas.

Laimės Šypsenos, O. Debutova, romanas.

Mirties Uola, P.Turčilos, romanas iš pirmosios vokiečių okupacijos

Velnio Eleksyras, E. T. A. Hoffmann, 2-jų dalių romanas

Kruvinas Ispanu Sokis, A. Marčynski, romanas

Viešoji nusidėjėlė, Irena Zarzycka, romanas

Obelies žiedas, Irena Zarzycka, romanas

Moterys kurios mane buciavo, J. Miniaus, romanas

Šių išvardintų knygų kaina po **Cr. 20,00**. Kiekviena knyga turi nuo **200** iki **300** puslapių.

Šias išvardintas knygas galima įsigyti "ŽINIŲ" Redakcijoj — Av. Tiradentes 1.026, S. Paulo.

Spaustuvė Baltica

Įsteigta 1938 metais

Alesandras Bumblis

Atlieka įvairiausius spaudos darbus pramonei ir prekybai sulig paskutiniais valdžios reikalavimais

4-8320

AV. TIRADENTES, 1026 ● SÃO PAULO

A. Kunickaitė

Lietuviais esame mes gimę...

LIETUVA — melsvo lino ir dainų šalis,
Artojų žemė, aplaistyta
varguolių ašaromis, prakaitu ir krauju.
Graži žemė ir dangus:
LIETUVA — tai kraštas mûs...

Ten — augo mûs tėvai ir seneliai,
Ten jaunimas linksmas ar nusiminę
Iš jo krûtinės vis veržiasi
d a i n a.

O toje dainoje astispindi:
Jo dvasios kilnumas, širdies gerumas --
Jo svajonės, vargai ir džiaugsmas.

Mûsų broliai ten dainuoja
apie miškus, upelius, apie laukus
ir sesių rûtų darželius —
Apie baltas drobes ir jų audėją.
apie prakaitą liejantį ir savo Žemę ginantį
a r t o j ą...

DAINA lydi kiekvieną lietuvio žingsnį.
Mûsų tėvai ir svetur išvykdami
dainavo:
Sudiev, Lietuva, man linksma buvo
gyvent savo šalelėj..

Lietuva, toli, toli...
Ten, kur Baltijos gintaro krantas.
Ten, kur Nemunas banguoja...
Bet mama man sakė, kad
Lietuviais esame mes gimę...
Kad melsvo lino ir dainų šalis
yra ir mûs Tėvynė.

S. Paulo, 1950

Red. Pastaba: Šį rašinėlį dedame ne kaip skambų poeto eilėraštį, bet kaip gražias Brazilijos lietuvaitės svajones apie Lietuvą, tą mums brangią šalį, kuri, anot poetų, buvo mûs tėvų tėvynė, tėvynė mûs yra ir bus. D e d a m e pagerbimui MOTINŲ, kurios įkvėpia Tėvynės Meilę ir savo vaikams.

CASA SPRINDYS

Praça S José, nr 1. - V ZELINA,

PRANEŠA SAVO KLIJENTAMS apie gavimą naujo SORTIMENTO VISOKIŲ PREKIŲ. Čia pat batai, skrybėlės, elektros gaminiai, statybos medžiaga ir viskas, kas reikalinga Jums ir Jûsų namams **Didelis pasirinkimas** radijo aparatų, radijo vitrolų. — Čia pat ir *radijo laboratorija*, įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus.

Iš autobuso Nr. 93 tiesiai į krautuvę.

«Debesu melžimas»

Arizonos valstija Amerikoje yra viena iš sausiausių. Vanduo jai yra gyvybinis klausimas. Ta valstija pirmoji pradėjo daryti eksperimentus su dirbtiniu lietumi ir pereitais metais giriasi jau vienu plataus užsimojimo bandymu «išmelžusi» iš debesų . . . 4.000.000.000 galionų papildomo vandens. Tiek vandens gauta iš debesų barstant į juos «sausą ledą.»

Negana to, toje pačioje valstijoje daromi ir kitokie bandymai gauti iš debesų daugiau drėgmės. Tos valstijos aukštuose kalnuose, 11.000 ketvirtainių mylių plote, buvo pastatyta eilė generatorių, kuriuose degina ma valyta anglis maišant ją su sidabro jodina (silver iodine). Deginimas gamina tirštą debesį, kurs kyla į aukštą. Dirbtinas debesys susideda iš smulkučių dalelyčių, kurios, susimaišiusios su oro debesimis, yra snieguolių užuomazgos ir sutraukia debesų drėgmę, kuri dėl to krinta žemyn. Sako, kad ir tas bandymas davęs sausai valstijai nemažai papildomo vandens.

Bandymus išmelžti debesis finansuoja Weather Research Foundation ir jie brangokai kainuoja, bet sako, jie apsimoka. Arizonos valstijos debesų melžėjai skelbia, kad jie neatima vandens iš kaimyninių valstijų, nes debesys, kuriuos jie išmelžia ateina iš Meksikos.. Kadangi debesys iš Meksikos ateina į Jungtines Amerikos Valstybes be paso ir be Meksikos valdžios leidimo, tai ir Meksikos vyriausybė neprotestuoja Bet Meksikos stebėtojai akylai seka Arizonos bandymus ir mano vėliau patys pakartoti panašius bandymus, jei jie pasirodys apsimoką.

"KELEIVIS"

Ivairenybės

— Chirurgai jankiai, smegenų operacijų specialistai, pasidirbo naują adatą, kuria gali pasiekti bet kurią vietą smegenyse. Ji naudojama sustabdymui nervų veikimo smegenyse, užmarinimui skausmo ir gydymui nuomario arba epilepsinių ligų.

— Londone yra daug čiuožyklų. Žinoma, ledas dirbtinis, kaip S. Paullo Pacaembú... Tas čiuožyklas aplanko apie 10,000 čiužinėtojų, kurių tarpe yra ištisi būriai vaikų, o pats seniausias Londono čiuožikas turi 75 metus.

— Į New Yorko Gamtos Muziejų atgabenti Alaskoje leduose rasti prieš šimtmečius sušalę mamutai. Jie buvę taip gerai šalčio užkonservuoti, kad išlikę su oda ir plaukais.

— Australijoj ir Naujojoj Zelandijoj suvalstybinti visi uranijaus ir torijaus šaltiniai. Atominiai bandymai pirmyn eina šuoliais.

— Argentina jau pati gaminasi raketinius lėktuvus. Esą laukiama už garsą greitesnių lėktuvų dar šiomis dienomis. Kalbama ir apie atomtnius lėktuvus.

— JAV Atominės Energijos komisija skelbia, kad, darant atominius bandymus, esą gaunama dirbtinio aukso. -- Sako, kad auksu nuosekliai pavirsta kai kurie gyvsidabrio izotopai. Bet to aukso gamyba dar esanti brangesnė ir už auksą.

Spec. Moteru Ligu KLINIKA

Dr. Nicolau CALLIA

Gimdos, motinos, kiaušiadėčių ligos. Hemoražijos — kraujoplûdžiai, mėnesinės, baltosios. Lytinis atšalimas — nevaisingumas. Venerinės ligos. Liesumas ir nutukimas. — Vėžys.

Rua Marconi 23 — 4°a, 1-2 salės. Priėmimas nuo 15 val. iki 19 val. — Telefonas — 4-7594 — S. Paulo.

Brazilijos auksas

Auksas randamas žvyrynuose ir uolose. Daug auksingų žvyrynų yra upių dugnuose, krantuose, o pasitaiko ir gana toli nuo vandens. Juose dirba auksaploviai, dar vadinami aukso jieškotojais, garimpieriais. Su geležinėmis lazdomis (laužštangėmis, lavankomis), kirkomis, kaupatukais ir kastuvais jie ardo kietus žvyro sluogsnius, rankomis surenka stambiuosius akmenis, sietais nusijoja smulkesnius ir taip apvalytą aukso smėlį plauja (kûgio forma į dugną smailėjančiose) dubėse arba batėjose. Aukso dulkės ir grûdeliai nusėda į patį dugną. Taip dirbančių visoje šalyje yra apie 22.000 garimpierių, pavienių savo laimės smagurių. Valstybėmis jie pasiskirstę taip: Minas Geraes - 10.000, Pará ir Maranhão — 5.000, Bahia — 2.000, Mato Grosso ir Goiaz — 3.000, S. Paulo ir kitose valstybėse— 2.000. Greta šitų primityvių kai dirbančių garimpierių veikia aukso kasimo bendrovės, naudojančios mechanizuotas priemones: dragas arba žemsemes išėmimui auksingo žvyro iš upių dugno, elektrinius grąžtus ir dinamitą skaldymui ir kasimui kvarco akmens aukso kasyklose kalnuose, elektrinius malûnus tų akmenų sutrynimui ir plovimo mašinas. Seniau tų bendrovių buvo daug. Dar 1930-1935 metų laikotarpyje tarp pasaulinių aukso gamintojų Brazilija užėmė 11-tą vietą. Dabar iš bendrovių belikusios tik dvi: Morro Velho ir Paisagem. Vidutiniškai imant, kiekvienas laisvas garimpierius kasdien prirenka apie 5 gramus, o Morro Velho kasyklos dasdien duoda po 10 kg. — Taigi garimpierių gyvenimas nėra auksinis. Daug laisvųjų garimpierių kartu jieško ir deimantų, nes daugelyje žvyrynų aukso grûdeliai yra kaip deimantų palydovai, "forma" vadinami. Bet deimantų jieškotojai žvyro plovimui naudoja dažniausiai tik sietus ir posietais, plaunant, nusėdusį smėlį perplauja tik retais atvejais: kada aukso bûna tikrai daug, arba kada deimantai retai tepasitaiko. Pastaruoju atveju grebiasi rankioti aukso dulkes, kad nusipirkti tabako...

V. M.

Sušaldys operavimui

Gydytojai specialistai mano, kad, darant sunkias širdies ar kitų vidaus organų operacijas, vietoj ligonį užmigdyti, bus galima jį sušaldyti. Sušaldytas žmogus galįs išbûti gyvas kelias dienas, o paskui dirbtiniu bûdu vėl atšildytas. Dabar specialistai, darydami bandymus, sušaldo šunį ir daro jo širdies operaciją. Sušalusio širdis nustoja plakusi, nėra kraujo nutekėjimo, nė užsinuodijimo pavojaus, gydytojai gali dirbti laisvai, be ypatingos skubos, ir gerai atlikti savo darbą. Pritaikius tokias operacijas žmonėms, svarbų vaidmenį vaidins sušaldymo aparatai. Sužeistą į širdį, ar kitu lygiai pavojingu atveju, bus svarbu tuoj sušaldyti, o paskui bus jau pakankamai laiko nuvežti į ligoninę operavimui.

Gyvybė... Sakoma, kad Dievas nulipdęs Adomą iš molio įkvėpė jam dvasią, bet štai JAV laikraščiai praneša, kad kokia tai Jean Natkin, 40 metų, Chicagoje pagimdė 5 svarų mergaitę, kuri visai nekvėpavusi. Tada du gydytojai, susitarę, per tam tikrą vamzdelį ėmė lėtai jai pûsti kvėpą... Po kelių minučių naujagimė žiopteléjus, ėmusi kvėpuoti, o po valandos kvėpavusi visai normaliai.

IR KAULAI.. žinome, kad mirusių žmonių sveikų akių ragienos persodintos ligoniams į vietą sugadintų jų akių ragienų, grąžina regėjimą; kraujo perpylimas išgelbsti maž akraujų ir per kraujoplûdžius ar susizeidus kraujo netekusių gyvybę; dabar rasti bûdai apsaugoti miru siųjų kaulus, kad palaikius juos «gyvus», kol bus įdėti į gyvo žmogaus kûną, kuriam tokį kaulą tenka išimti dėl jo sužalojimo.

Auksas!... Pietų Afrikoje garimpieriai rado auksingus kvarco klodžius, kur iš vienos tonos akmens, sumalus, išplaunama 13 kilų aukso dulkių. Sakoma, kad už šias Erideel aukso kasyklas turtingesnės tik Farm Geduld kasyklos. Brazilijoj prieš porą šimtų metų portugalai ir bandeirantininkai iš S. Paulio Cuiabos žvyrynuose per dieną priplaudavo po 5 kg. aukso, o buvo atsitikimų, kad vienas garimpierius per dieną priplovė net arobą — 15 kg. Bet dabar Cuiabos auksynuose viduti niškai per dieną su dube, bateja, priplaunama tik 3-5 gramai.

New-York?... jo gyventojų dauguma yra svetimšaliai ir jų vaikai. Daugiausia čia yra žydų — virš poros milijonų, italų — vienas milijonas. Dėl to New York yra gana nešvarus miestas. Jo gatvių dauguma užterštos visokiu laužu ir atmatomis, panašiai kaip kaikuriuose S. Paulio priemiesčiuose, arba kaip kad bûdavo Kauno senamiesty ar Jonavoj... New York gali girtis tik didumu, bet švaros atžvilgiu jis toli atsilikęs nuo S. Paulio ar Rio de Janeiro centrų.

?..... Žiemos metu dėvime šiltesnius rûbus, naktimis apsiklojame šilčiau. Lietuvoje buvo garsûs patalai, Brazilijoj pakanka storesnės antklodės. Bet šiais laikais dėl patogumo JAV, Kanadoje, Anglijoj, Vokietijoj ir kitų pažangių šalių miestuose jau naudojamos elektrinės antklodės. Jos plonos ir patogios. Vietoj storo medvilnės sluogsnio, ir plunksnų prikimštų impilų, viduje turi plonų vielų tinklą. Gulant įjungiama elektra. Nori kad bûtų šilčiau, paspausk mygtuką ir bus. Visas nepatogumas, kad retkarčiais, įvykus sutrikimams vielų tinkle, anklodė gali nešilti arba įkaisti iki užsidegimo.

PADARIA CAIEIRAS

KEPYKLA, MAISTO IR GĖRIMŲ PARDUOTUVĖ

Ona ir Edvardas Paźerai

SAVININKAI

Vila Cresciuma - Caieiras - EFSJ - Est. S. Paulo

Parduodu arba mainau...

.., savo ûkį, esantį Barão de Antonina kolonijoj už 12 klm nuo Fartura miesto, noriu parduoti arba išmainyti į atitinkamos vertės namą S. Paulyje.

Ûkis turi 50 ha žemės, mašinas ir darbo įrankius, 12 karvių, 4 arklius, 30 kiaulių, 150 vištų... Žemė prieina prie Rio Verde upės. Išdirbtos žemės ir aptvertų ganyklų plotas siekia 20 ha. Gerai auga vata, kviečiai, ryžiai, kukurûzai ir kiti javai, daržovės ir šakniavaisiai.

Rašyti: Josė Kavaliauskas, FARTURA, via Pirajú, E. F. S.

«Aukite ir dauginkitės»...

Žmogus, pildydamas įsakymą augti ir daugintis, jau baigia pripildyti Žemę, ir, besidairydamas dangaus erdvėse, krapšto sau pakaušį vis galvodamas, kaip čia pasiekus Mėnulį, Marsą ir kitus artimesnius pasaulius. O žmonių skaičius smarkiai auga ir Žemėje darosi vis anksčiau. Štai prieš 150 metų, 1800 m., buvo priskaitoma tik 600 milijonų gyventojų, babar jau yra 2.250.000.000 (du bilijonai 250 milijonų), o 1960 metais būsią jau trys bilijonai. Tai reiškia, kad žmonių skaičius per sekančius dešimts metų kasmet padidės vidutiniškai po 75 milijonus. Maždaug tokį skaičių gyventojų prieš karą turėjo Vokietija. Tik įsivaizduokim: dešimts tokių Vokietijų tik per dešimts metų! Toliau žmonių skaičius didės dar sparčiau, bet sparčiau už viską auga žmogaus reikalavimai ir jų patenkinti mūsų civilizacija dar neįgalina. Dėl to vargiai besulauksime kada visus patenkinančio gerbūvio sąlygų. — Jau ir dabar, kad apsiginti nuo bado, žmogus, ieškodamas sau maisto, knaisiojas net po dykumas ir ledynus, lenda į jūrių gelmes, ieško jo net ore ir ... valgo daug daiktų, kurių nė šuo neėda.

Antra medalio pusė

Penicilinas yra nuostabus vaistas nuo daugelio ligų. Štai Australijoj viena sūrių gamydos bendrovė panaudojo peniciliną prieš karvių tešmenų ir spenių uždegimą ir šašus. Pasekmės puikiausios. penicilinas užmušė streptokokus ir "mamito" ligą, bet tų karvių pienas atsisakė rūgti.

Zodiakas... Nuo senovės dangus dalinamas į dvylika dalių arba Zodiako ženklų, maždaug atitinkančių po vieną visiems mėnesiams. Jie yra: Avinas, Jautis, Dvynukai, Vėžys, Liūtas, Mergina, Svarstyklės, Skorpijonas, Medžiotojas. Avinas, Lokys ir Žuvis. Pro tuos žvaigždynus Saulė su visa savo šeima (Venera, Merkurijus, Žemė, Marsas, Jupiteris Saturnas, Uranas, Neptūnas, Plutonas ir... jų mėnuliai) praskrenda kasmet. Pagal mūsų padėtį danguje buvo spėjami mėnesiai, metų dalys ir ... laimė...

SUMERAI... jau išnykusi senа tauta, gyvenę Irane, tuose plotuose, kur dabar yra Irako arba Persijos valstybė. Apie juos plačiai prisiminė dabartinis pasaulis, kai Šadipur apylinkėse bekasinėjant buvo atrasti moliniai indai ir senųjų sumerų, gyvenusių prieš 4.000 metų, paslėpti rankraščiai. Visus stebina sumerų atsiekimai plotų matavime. Geometrijos tėvu skaitome Euklidį, bet rastuose sumerų raštuose dabar randama, kad senieji sumerai, matuodami žemes, planuose plotus skaldė trikampiais ir apskaičiuodavo jų dydį tokiais pat būdais, kuriuos Euklidis patiekė tik po 1700 metų, t. y. trečiame šimtmetyje prieš Kristų.

Žudymas iš pasigailejimo

Tuojau po N. Metų buvo pranešta, kad New Hamshire valstybėje buvo suimtas 40 m. amžiaus gydytojas dr. Herman N. Sander, kaltinamas žmogžudyste. Jis, penkioliką metų vėžio liga sirgusios moters prašomas, pasigailėjęs jos ir, norėdamas jai užbaigti skausmus, į jos venas įlei do oro ir ją numarino. Jos mirimo patvirtintame rašte dr. Sander nurodė ir tikrąją jos mirimo priežastį. Kaip tik ryšium su tuo ir atsirado visas triukšmas, gydytojas buvo suimtas, bet netrukus padėjus jam 25 tūkstančių dolerių užstatą, paleistas ligi bylos svarstymo.

Gydytojas teisme neprisipažino esąs kaltas, nes jis sakėsi numarinės pacientę, jos prašomas ir matydamas jos nežmoniškus skausmus.

Gydytojui pagal New Hampshire įstatymus gresia mirties bausmė arba kalėjimas ligi gyvos galvos.

Nežiūrint to, kad dr. Sander yra vietoje pažįstamas kaip rimtas ir geras savo srities žinovas, teisėjas, kuris sutiko už užstatą jį paleisti, jam uždraus verstis gydytojo praktika, ligi galutinai paaiškės sprendimas. Manoma, kad byla bus sprendžiama dar šiomis dienomis.

Šis įvykis susilaukė didelio atgarsio ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Nuomonės labai kryžiuojasi. Daugelis palaiko dr. Sander pusę, bet daugelis jį ir smerkia Pirmieji, kad ir žudyme iš pasigailėjimo, bet vis tiek mato žmogžudystę, o antrieji, vadovaudamiesi žmoniškumo vardu, nori, kad gydytojas būtų išteisintas.

Tuo klausimu jau pasisakė ir Vatikanas. Savo oficioze «L' Observatore Romano» jis pareiškė, kad, nežiūrint, jog ligonis marinamas jo paties sutikimu, vis tiek pagrinde esanti žmogžudystė, kuri yra priešinga krikščioniškai moralei.

«Žudymo iš pasigailėjimo» šalininkai, kurie šiuo metu Amerikoje turi savo atskirą organizaciją Eunthanazia Society of America, Inc., turinčią per pusę tūkstančio narių, rūpinasi šaukti masinius susirinkimus ir eutanaziją padaryti teisiškai legalia. Taip pat žadama kreiptis į Jungtines Tautas.

Taip rašo «Vienybė», o tūlas "Keleivio" skaitytojas M. Mačionis, dėl dr. Sanderio įvykdyto «žudymo iš pasigailėjimo», taip samprotauja:

"... Dr. Sanderis, būdamas aukšto proto žmogus, pasigailėjo ligonės ir pagreitino jos mirtį. Tame Dr. Sander yra kaltas. Bet kadangi jis prisipažino pats, tai turi būt paleistas be bausmės. Bet jeigu valdžia atras kaltu Dr. Sanderį ir duos jam elektros kėdę? Tai pati valdžia būtų kalta toj pačioj žmogžudystėj, Gyvybė priklauso Jehovai Dievui ir niekas neturi teisės ją atimti, nei daktarai, nei valdžia, nei niekas kitas, nei savo giminėms ar saviems neturi tiesos pagreitinti mirtį"...

TIPIŠKAS RUSŲ ORKESTRAS kasnakt nuo 21 iki 2 val. tik brolių **Adomo** ir **Petro Mateiku** bare.

BAR RIALTO

kur visumet linksma ir jauki aplinkuma.

Baras atdaras kasdien nuo 2 val. dienos iki 2 val. nakties.

Rua Victoria, 578
FONE 6-2296
SÃO PAULO

Kiekvieno lietuvio pareiga yra paremti LIETUVIŠKĄ spaudą!

Užsiprenumeruok ŽINIAS 1950 Metams!

Tévynéje ir Pasaulyje

Tarybinės spaudos naujienos

— «T. B.», Vilniuje, gruodžio 25 d. rašo, kad Lietuvos atstatymas po karo yra Stalino nuopelnas, nes Josifo Stalino pasirašytais SSSR Ministrų Tarybos potvarkiais Lietuvai 1949 metais buvę paskirta 1200 traktorių, o 1950 metams — 1800 . . . Bet kiek už tai rusai paima iš Lietuvos, taip pat apie tai, ar tie traktoriai buvo atvežti į Lietuvą ar ne, tas užsieny gyvenatiems lietuviams skiriamas laikraštis nutyli.

— Poetė Salamėja Nėris, kompozitoriai J. Tallat Kelpša, B. Dvarionas, artistai — V. Jackevičiutė, J. Rudzinskas, A. Radzevičius, režisierius B. Daugvietis, skulptorius J. Mikėnas gavo Stalinines premijas, bet daugelis jų po tos laimės atsigulė po velėna taip netikėtai staiga.

— 1949 m. gruodžio 8 d. Vilniuje įvyko Lietuvos kaimo gydytojų suvažiavimas, į kurį atvykę apie 250 gydytojų. Visuose valsčiuose veikiančios ambulatorijos, o miesteliuose, kaimuose ir kolūkiuose daug kur esą medicinos ir vaistinių punktai, gimdymo namai, lopšeliai. Visose ligoninėse vietų esą 9.600 ligonių. Sveikatos Apsaugos Ministru yra prof. B. Penkauskas.

— "Tiesa" praneša, kad per 1949 metus Lietuvos Istorijos Instituto fonogramų kabinete, Vilniuje, į plokšteles buvę įrašyta apie 200 liaudies dainų. Jas padainavę seni kaimiečiai. Tarp jų buvusi ir Aldona Čekanavičienė, 84 metų senutė, mokanti apie 1000 senų liaudies dainų, bet šį kartą ji padainavusi ir plokštelėn buvus įrašyta jos pačios sudėta «daina apie lietuvių bičiulį Staliną»...

— Artistui Kiprui Petrauskui suteiktas profesoriaus vardas. Kipras Petrauskas seniau buvo Nepr. Lietuvos operos garsenybė, o dabar jau pasenęs ..

— Stabilizuojant rublio vertę vėl numušamos kai kurių prekių kainos. Sąryšyje su tuo, ėmė plisti gandai, kad bus sumažinti ir darbininkų uždarbiai, bet Maskvos radijas užginčija.

Žemes reforma ir «Liaudies priešai»...

Berlynas, II. 3 — Lietuvos TSR Komunistų partijos VI-tasis suvažiavimas yra pasisakęs, kad vyriausioji Lietuvos ūkio šaka turi būti gyvulių ūkis. iš čia ir išplaukia naujų ūkio reformų skuba. — Mat gyvulių auginimui patogesni stambūs ūkiai-dvarai. Bet dvarus dar Nepriklausomos Lietuvos valdžia išdalino bežemiams ir mažažemiams. Buvo palikti tik centrai. Prijungus Lietuvą prie Rusijos, tarybinė valdžia Žemės Reformą tęsė toliau, nusavindama vidutinius ūkius, paliekant jų savininkams nustatytą naują «centro» normą 30 ha, bet daugelyje vietų — dėl žemės stokos ar dėl ūkininkų buožiškumo — palikta tik po 20, po 15, o kaikur tik po 5 hektarus. Bet tai buvo tik laikinas vargumenės raminimas Vos spėjo ji gauti žemės "amžinam ir nemokamam" valdymui, kaip valdžia skelbė, tuoj pamatė, kad tarybinėj santvarkoj jie ūkių nesukurs, kad «amžinas» bus tik jų vargas.

Taip bolševikams paruošus kelią naujai, jau nuo 1923 m Rusijoj vykdomai, Žemės Reformai, pirmiausia naujakuriams ir buvo mestas šūkis, kad geresnio gyvenimo sumetimais, reikia jų sklypus sujungti vėl į dvarus ir dirbti bendrai. Tik dabar tie dvarai vadinami nebe dvarais, o tarybiniais ūkiais, tarūkiais arba sovchozais, ir kolektyviniais ūkiais — kolūkiais arba kolchozais... Ir tų kolūkių steigimas Lietuvoje pradėtas 1947 metais, kai gautąja žeme visi jau buvo apsidžiaugę. Netrukus į kolūkius ėmė varyti ir senus ūkininkus.

Dabar, pagal "Tiesos" paduodamas žinias, 1949 m. gale veikiančių kolūkių Lietuvoje buvo arti 4,000, gi "ant popierio" — dar pora tūkstančių viršaus. Dabar valdžia ir Kompartija rado, kad jau galima pradėti vykdyti LKP(b) VI-tojo suvažiavimo nutarimus ir įsakė visuose kolūkiuose organizuoti gyvulininkystės skyrius arba farmas, kaip tenvadinama. Taigi dabar kolūkiuose organizuojami karvių, kiaulių, avių ir paukščių skyriai. Tos "farmos" yra bendras kolūkiečių turtas ir šiuo metu jose esą: galvijų — 3249, kiaulių - 2710, avių — 2170, paukščių — 1347. Tai ubagystė ir, kad pagreitinti gyvulių ir paukščių priauginimą, kolūkiečiams uždrausta pjauti gyvulius mėsai be specialaus leidimo, kuris duodamas tik po tam tikros komisijos užtikrinimo, kad veislei tas gyvulys netinka. Net savo individualiniam sklype (kurį gali turėti, kaip seniau kumečiai kad turėdavo daržus, bet nedidesnį pusės hektaro) užauginamus gyvulius kolūkietis privalo parduoti "centrui" — kolūkiui ir vargas tam, kuris nuslepia kokį paršiuką. Jis tampa "liaudies priešu", išdaviku, buože. Tokiems pažaboti 1949 m. balandžio 6 d. Ministrų Taryba priėmė būdingą nutarimą, kuriuo įsakoma visiems valdininkams, komunistams ir kolūkių pareigūnams kovoti prieš grobuonišką gyvulių skerdimą.

Apie dar likusius ūkius tarybinė spauda tyli, bet, turint galvoje "Tiesos" paduodamas žinias apie kolūkius ir tarūkius, kurių 90% verčiasi dar su defici tu, tenka padaryti išvadą, kad visus trūkumus turi padengti tie valdžios nieki nami individualūs ūkiai. Tat sunku ir įsivaizduoti jų naštos sunkumą. Juk jie negauna jokios paramos, o turi tik duoti...

(Ištr. iš J. Br. laiško)

AMERIKOJ... J A V pakeitė "DP" priėmimo įstatymą: įsileis 320.000. Lietuvių į JAV jau atvyko virš 16.000, dabar tikimasi, kad galės atvykti dar 4-5 tūkstančiai.

ARGENTINOJ... Žurnalas "Laikas" virto savaitraščiu. Didumo kaip "Arg. Lietuvių Balsas". Katalikiškas srovinis, bet plačių užsimojimų. Adresas: Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires.

Moveis e Decorações Fama Ltda.

Vienintėlė São Pauly lietuvių stilinių baldų dirbtuvė Dirbame tik pagal užsakymus įvairių stilių ir rūšių baldus. Darome butų ir komercinių įstaigų bei krautuvių įrengimus, vitrinas ir t.t. Darbas greitas ir garantuotas. LIETUVIAMS NUOLAIDA

Rua João Annes, 144 (Alto da Lapa) Tel. 5-0358
São Paulo Onibus 36 Lapa ponto final

CASA "JONAS" Avalynės parduotuvė

Batai, batukai ir pusbaciai Jonas" siuvami nuosavoje dirbtuvėje, todėl kainos yra prieinamiausios ir pasizymi savo stiprumu, elegantiskumu ir patogumu.

CALÇADO Jonas J. VIGELIS

KRAUTUVĖ:
Avenida Zelina, 73
SÃO PAULO

FABRIKAS
Rua São Caetano, 862
TEL. 9-4682

Žinios

SEMANARIO LITUANO

AV. TIRADENTES, 1026 - Tel. 4-8320 - S. PAULO

Prenumerata metams Cr.$ 50,00 • Į užsienius 4 doleriai

Ekskursija

Kovo 26 d. į Santos vyks
Brazilijoj rengiama didelė ekskursija.

Užsirašyti (iki kovo 21 d.):

Bom Retire - pas M. Dantą, José Paulino 108.

Moócoje — pas Br. Stankevičių, mokykloje, Lituania g. 67.

V. Zelinoje — pas M. Tomoliûną

V. Anastacio — pas P. Žarkauską

KELIONĖ — ten ir atgal — vienam asmeniui Cr. 50,oo. Už vaikus, neužimančius atskirų vietų, mokėti nereikia.

IŠVYKSTAMA iš MOÓCOS 6 val. 30 min. ryto, o iš kitų miesto rajonų autobusai čia suvažiuos kiek anksčiau.

Kviečiame visus dalyvauti ir laiku užsirašyti.

LSB Valdyba

Kaip gyvena lietuviai ûkininkai

Suzano Apylinkėse

Patsai miestelis, pašto ir geležinkelio C. B. stotis Suzano yra už 45 klm. nuo S. Paulio. Autobusu važiuoti tenka vieną valandą. Miestelyje lietuvių sutikti neteko, bent plačiau žinomų. Bet, pavažiavus 12 klm., yra du gražûs lietuvių ûkiai — Aleksandro Kavaliausko ir Jono Šiaučiulio. Pastarasis gana didelis. Abudu verčiasi gyvulių ir javų ûkiu. Turi pasodinę ir eukaliptų, kurie yra stambus priedas pajamose. Tiesa, malkų kaina krinta ir už eukalipti nių malkų kub. metrą vietoje dabar moka jau tik 30-35 kruzeirus. — Abudu lietuviai žemės dirbimui, kaip traukiamąją jėgą, laiko arklių ir bûrų. Iš javų savo ûkio reikalams (gyvuliams, paukščiams) sodina daugiausia kukurûzų, pardavimui sodina bulvių, kopûstų, abobrų. Augina daug vištų, parduoda viščiukus ir kiaušinius.

Tarp Palmeiras ir Ribeirao Pires, gerokai toliau, yra dar trys ûkininkai lietuviai: Juozas Skystimas, Kazys Andrela ir Bolys. Visi dirba ûkiuose ir gerai verčias, tik K. Andrela uždarbiauja S. Paulyje, o ûkį prižiûri žmona. Dirbant gyventi galima gražiai. Daug lietuvių po kelių ûkininkavimo metų perkasi sklypus, miestelyje statosi namus, leidžia vaikus į mokslą. Nau jiems įsikurti sunku; žemė jau po 8-10 tûkstančių už alkeirą, brangu statybos medžiagos, mašinos, gyvuliai. — Visi senieji ûkininkai čia yra Cotia, Mogi das Cruzes ar Suzano žemės ûkio kooperatyvų nariai ir savo gaminius stato į kooperatyvus, tik daržoves kartais veža į S. Paulį. Taip daro ir japonai ûkininkai, kurių čia yra daug.

Spec. Kor.

Galima pirkti
ar išsinuomuoti

Tautietis Povilas Malžinskas turi apie 20 alq. ûkį prie Caiua. Gyvena be šeimos ir verčiasi gyvulių auginimu. Pernai turėjo 69 raguočius, 7 arklius, kelias dešimtis kiaulių, bet il gai užsitęsusi skaudi sausra sunaikino ganyklas ir dalį gyvulių teko likviduoti. Ûkis gyvulių auginimui patogus, nes jo laukuose prasideda upelis. Yra žemės tinkančios javų kultûroms, šakniavaisiams ir kavai. Reikia tik darbo jėgos. Todėl P. Malžinskas dabar nori savo ûkį išnuomuoti, atiduoti "iš pusės" ar net parduoti. Už ûk į su gyvuliais ir darbo įrankiais, tokį, kaip stovi, prašo 150 000 kruzeirų. Rašyti galima: Paulo Malžinskas, Cx Postal 27, Caiua, E.F.S., Est. de S. Paulo.

ERECHIM, R. G. do Sul

Tik dabar sužinojau, kad S. Paulyje veikia lietuviška redakcija ir leidžia «Žinių» savaitraštį. Man parûpo susipažinti ir sužinoti ar jis galėtų lankyti čia ir mus, atnešdamas mums naudingų žinių iš plačiosios Brazilijos, Lietuvos ir kitų kraštų? Pirmoj vietoj mums rûpi, kur ir kaip gyvena mûsų broliai, tautiečiai lietuviai, o tokių žinių brazilų laikraščiuose mes nerandame.

Erechim ir Paulo Bento apylinkėse jau nuo senai gyvena pulkelis lietuvių. Daug mûsiškių jau nutautėjo, nes neturime savų susėjimų, jokios draugijos nei spaudos. Tiesa, kelli miesteliuose gyvenantieji gauna "Žinias", bet, kurie laukuose, dar ne visi žino. Kiti užmiršo ir skaityti, dar kiti jau pametė ir senus lietuviškus papročius. Taip laikas po laiko mûsų tautiečiai nyksta ir nei žinios nėr, kur jie dedasi.

Konst. Gavienas

ARAPONGAS, Paraná

Mûsų apylinkėje, apie Arapongas miestą, lietuvių nelabai daug. Dauguma turime nuosavus ûkius ir tik retas kuris nuomuoja ar dirba pas kitus. Dabar daugiausia dėmesio kreipiame į kavynus. Kavą sodinam, kur žemė jai palanki. Už maišą kavos (40 kg.) čionai moka po 350 kruzeirų. Braukimo metu, gegužės-birželio mėnesiais, gal atpigs. Nežinia. Sutarčių neturime. — Labai gražiai šiemet atrodo ir visi pasėliai: kukurûzai, ryžiai. Jų derlius numatomas geras.

Zumas, V. ir B.

GAVOM «ŽINIAS»

Tautietis Stasys Vyčas rašo: «Sausio mėnesį gavau tris "Žinių" numerius. Jie buvo atsiųsti į S. Antonio fazendą ne mano, bet tiesiog Familia Lituana (Lietuvių šeima) vardu. Mes esame lietuviai tad ir pasiėmėm. Dabar išsikeliam kitur ir norime, kad "Žinios" mus lankytų ir ten. Vėliau parašysim apie save ir kitus naujokus dir bančius fazendose Rio valstybėje.»

Pajieškomi:

1/ Ignas Saimininkas, Augusto sûnus, pajieško sesuo iš Kanados; 2/ Ona Miliauskienė, pajieško sesuo Eugenija, 3/ Jonas Mardoza, Jurgio sûnus, kilęs iš Zarasų apskr., pajieško brolis Nikodemas; 4/ Domas Laucius, pajieško švogeris Jonas Balanius iš Anglijos; 5/ Petras Linkevičius — pajieško Stasys Linkevičius iš Paryžiaus.

Smulkesnių informacijų kreiptis į Lietuvos Konsulatą, rua Jaguaribė, 477, S. Paulo.

Aukos ir biznis

Uruguajiškis "Darbas" pirmam šių metų numery užsipuola "Žinias" bûk šios agituojančios prieš šeimų šelpimą. — Tai nesąmonė: "Žinios" be priekaištų rašo apie visokią žmonių gerą valią. Šelpti į nelaimę kritusius yra dora, bet šelpiamųjų vardu kišti ranką į tautiečių kišenes, kad padaryti sau biznį, apie ką "Darbas" turi patyrimo iš seniau jo propaguotų rinkliavų, yra visai kitas reikalas...

"D." Citatorius

Composto e impresso na
TIPOGRAFIA BALTICA
Alexandre Bumblis
Avenida Tiradentes, 1026
Telefone-48320 São Paulo